

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI-DÍJ:

Egész évre . . . 8 kor. Negyed évre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 kor. **Egyes szám 20 fillér.**
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

MACZKY EMIL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Heves és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetési és hirdetési díjak, valamint nyilttéri közlemények a „Heves és Vidéke” kiadóhivatalához címzendők.

A kiegyezés.

A fővárosi lapok napok óta egyebet sem tesznek, mint írni a kiegyezésről s pártszempontjaik szerint mérlegelik annak előnyeit és hátrányait. Mi fölötté állunk e pártszempontoknak, s a kiegyezést mint ilyen tisztára közgazdasági ügynek tekintjük. Éppen ezért bizvást állíthatjuk, hogy a 67-es kiegyezés óta nem várt fontosabb, általánosabb érdekű kérdés megoldásra, mint a kiegyezés, s most, hogy ez megtörtént, foglalkoznunk kell vele nekünk is, bármennyit foglalkozott is már vele a fővárosi sajtó. Mert a mi városunkat és vármegyénket éppen úgy érinti a kiegyezés mint, a fővárost, sőt mondhatni, még fokozottabb mérvben.

Szükséges foglalkoznunk a kiegyezéssel azért is, mert a fővárosi sajtó pártszempontból fogta fel a kiegyezés ügyét, a kormány ujságai a megegyezés kedvezőtlen pontjait is új vívmányokként üdvözlik, míg az ellenzéki sajtó a valódi előnyöket is hátrányoknak mondja. S így tiszta, igazságos képet nem igen alkothat magának az ország közönsége arról, hogy jó-e vagy rossz e ez a kiegyezés s hogy mik

a hátrányai, az előnyei, a vívmányai s a jogfeladásai.

Konstatáljuk, hogy ez a kiegyezés nem teremt rosszabb közgazdasági állapotokat nálunk, mint aminők eddig voltak. Ha tekintetbe vesszük, hogy olyan hírek voltak elterjedve, hogy az új kiegyezés rosszabb mint a régi volt, akkor az előny. De ha tekintetbe vesszük azt, hogy az új kiegyezéstől kereskedelmi, ipari, különösen gyáripari forgalmunk fellendülését vártuk, akkor ez a kiegyezés hátrányos.

Az új vámtarifa óriási háromszoros és négyszeres vámokkal sújtja a külföldi ipar termékeit. Németországból, Angol és Franciaországból, valamint Amerikából tehát ipari termék nem kerülhet be hozzánk és nem csinálhat konkurenciát az osztrák ipar termékeinek. Mi ennek a konzekvenciája? Első sorban az, hogy Ausztria iparának föltétlen, piaca lesz ezután is Magyarország, sőt még fokozottabb mértékben mint eddig, mert Ausztria jóval magasabb áron fog nálunk tudni ipari termékeit, mert még akkor is olcsóbb lesz, mint a súlyos vámmal sújtott külföldi áru. Második konzekvenciája az, hogy gyár-

iparunk nem lendülhet fel, mert Ausztria, mely tiszszerte nagyobb gyáriparával eddig is lenyomta a mi gyárainkat a nagy vámtarifa folytán még erősebb és biztosabb bázison áll s olyan versenyt csinálhat a mi gyáriparunknak itt nálunk amilyen tetszik, mert senki és semmi őt ebben nem korlátozhatja. Harmadik konzekvenciája az, hogy amilyen mértékben hanyatlak a mi iparunk, olyan mértékben szaporodik majd a proletárius, mert hisz nem tudunk majd kellő munkát és kellő béreket adni a munkásoknak. Mig Ausztriában javulni fognak a szociális viszonyok, ott még inkább lesz munka mint eddig volt, s így a munkásokat is jobban lehet fizetni. Igaz, hogy e magas ipari vámok a külföld egyes államaival kötendő kereskedelmi szerződéseknél esetleg, némely árucikkre nézve, redukálhatók. Ez üdvös ellensúlyozás lenne, ha minden áru vámját redukálnák, erre azonban ugyancsak nincsen kilátás.

Látható tehát ebből, hogy iparunknak és kereskedelmünknek hátrányára válik az új kiegyezés.

Annál jobb bánásmódban részesültek az új kiegyezésben agrár érdekeink. Mi földmivelő állam

HEVES ÉS VIDÉKE JÁRCÁJA

Veszedelemes leánykérés.

BJÖRNSTERNE BJÖRNSSON.

Mióta Aslaug felnőtt leány lett, — Husabyban nem volt többé békesség. Az egész plébánia legesinosabb legényei folyton verekedtek és éjszakáról éjszakára egymást ütlegelték. Legonoszabbul szombaton éjszaka ment a dolog, de olyankor nem is feküdt le az öreg Knud Husaby — a leány apja, — anélkül, hogy a bőrnadrágját magán ne hagyta volna és hogy egy nyirfahusángot ne tett volna ágya mellé. „Ha már szép lányt adott az Isten, — tudnom kell meg is őriznem őt” — mondotta Husaby.

Thore Nasset csak pásztorgyerek volt, de mégis akadtak emberek, akik azt vitatták hogy ő jár legtöbbször a paraszt leányhoz Husabyba. Az öreg Knudnak nem tetszett ez a dolog, sőt bizonykodott is, hogy az nem igaz, mert ő sohse látta ott a legényt. De az emberek nevetgéltek egymás közt és úgy vélekedtek, hogy, ha mindenkivel veszekedett volna, akik a házban és az udvarban lármáztak és lézengtek, — ha minden zugban és sarokban alaposan keresgélte volna, úgy már megtalálta volna Thorét.

Jött a tavasz és Aslaug kiment a bar-mokkal a lankára. Mikor aztán a nap

melegen feküdt rá a völgyre, a sziklafal hűvösen emelkedett ki a nap sugárvéiből a tehének kolompjai megcsendültek, a pásztorkutya ugatott, Aslaug fent jódlizott a hegyháton és a pásztorkürtöt fújta, — olyankor megfájdult a szívük a fiuknak akik lent a közeli völgyben dolgoztak. És az első szombat estén egyik gyorsabban sietett fölfelé, mint a másik. De még gyorsabb volt az utuk lefelé, mint fölfelé mert fenn a karámnál egy legény állott az ajtó mellett és ez fogadott mindekit, aki jött és úgy megforgatta, hogy az mindig megemlékezett a szavakra, amiket a legény közbe odakiáltott neki: „Csak merészkedjél még egyszer ide jönni, akkor még többet kapsz.”

A fiuk véleménye szerint a plébániában csak egyetlen ember akadt, akinek ilyen öklei voltak és ez az egy Thore Nasset volt. És a gazdag parasztfiuk bosszantónak találják, hogy annak a fráternek szabad ott fűt a magasban, a Husaby dombon úgy lökdösődnie maga körül.

Ezen a véleményen volt az öreg Knud is, mikor efelől hallott mindjárt egy nyilatkozott, hogy, ha senki sem akad, aki a legényt megzabolázza, akkor majd ő, meg a fia fogják azt megkísérteni. Knud ugyan már öregedett, de ha majdnem 60 év nyomta is a vállát, mégis szívesen kiállt legidősebb fiával egy vagy két birkozásra, ha a házban már nagyon csendesen folyt az idő.

A Husaby dombra csak egy ósvény vezetett föl, és ez egyenesen az udvaron ment keresztül. A következő szombat este, mikor Thore a dombra igyekezett és a pajtát elérte, s egyre gyorsabb lábbal lopódzott át az udvaron, egy ember mellen ragadta. „Mit akarsz tőlem?” — mondta Thore és a földhöz vágta, hogy az az eget is böngőnek nézte. „Majd mindjárt megtudod,” — mond egy másik a háta mögött és nyakon ütötte; ez volt az elsőnek a fivére. „Itt van még a harmadik is,” — mondta az öreg Knud és a legényre rohant.

A veszélytől megnőtt a Thore ereje, hajlékony volt, mint valami fűzfavesző és olyanokat ütött, hogy az ellenfelei megérezték; kisiklott a karjaik alatt s azután meglapult; ahová ütöttek sehoh se volt; a hol nem is várták ott találta őket a legény ökle. Természetesen végül mégis kapott ütlegeket, még pedig alaposakat, de az öreg Knud mégis gyakran mondogatta később, hogy ügyesebb kölyökkel még sohse verekedett. A tülekedés addig tartott amíg vér nem folyt, de akkor azt mondta Husaby: „Elég!” és hozzátette: „Ha a legközelebbi szombat este ki bírod kerülni az öreg Husabyt és a fiait, akkor legyen tied a leány!”

Thore hazavánszorgott, ahogy tudott, és mikor hazaért, lefeküdt. A verekedés fölött sokat feesegtek Husabyban de mindenki így szölt: „Mi keresni valója is volt

vagyunk e fáradságunknak egyik legfontosabb érdeke, hogy gazdasági terményeinknek a külföld, különösen Oroszország és Balkán államok Ausztriában konkurenciát ne csinálhassanak. Nos, ezt az érdeket hathatósan megóvjá az új kiegyezés vámtarifája, mely éppen oly magas vámtételekkel sújtja a külföld mezőgazdaságát, mint az iparát. Ausztria tehát ezentul is, sőt még fokozottabb mérvben föltétlen piaca lesz a mi mezőgazdaságunk terményeinek s az olasz bor a román buza és a szerb sertés sem fog többé konkurálhatni velünk. Ez nagy előny, mely milliányi új hasznokat biztosít mezőgazdaságunknak.

Hátránya viszont az, hogy a mezőgazdasági termények e nagy vámvédelem következtében, idehaza is drágulni fognak minden valószínűség szerint, vagyis az élet drágább lesz Magyarországon. S ki fogja azt leginkább megérezni? A kereskedő, az iparos, az ipari munkás, akinek érdekeit a kiegyezés kiszolgáltatja Ausztriának.

Az állategészségügyi egyezményt nem mondhatjuk kedvezőtlennek. Elvégre Ausztriának joga van védekezni az állatjárványok, különösen a sertésvész behurcolása ellen. Ha oda fejlesztjük sertés tenyésztésünket, hogy lehetőleg csak hizott állatokat szállítsunk Ausztriába az állategészségügyi egyezmény csak hasznunkra válik.

Óhajtható, hogy minél hamarabb megtörténjék a kész fizetések megkezdése az osztrák-magyar banknál, amint ezt az új kiegyezés megállapítja. A készfizetések pénzügyi viszonyaink fellendülését fogják jelenteni.

A kiegyezés többi pontjai már nem ily általános érdekűek s az érdekelt osztályokra nézve inkább

kedvezőnek mondható, mint hátrányosnak.

Ez az általános, de igazságos bírálata az új kiegyezésnek.

H I R E K.

— **Kinevezés.** Mint a hivatalos lapból olvassuk, a nagym. vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium a hevesi államilagsegélyezett ovodához ovónövét K o e k a Rózsika ovónövét nevezte ki. Örömmel nézünk a jövő elé, melyben nevezett ovónő hivatva lesz a jövőkor reményeit a nemes erkölcsök első, de az emberi életre legnagyobb befolyással bíró nevelésében részesíteni. Kísérje siker nemes fáradozását s buzgalmat, irtsa ki a kisedek szívéből a rosszra irányuló hajlamokat s fejlessze csak a nemes s jó érzelmeiket s egyuttal szerencsét kívánunk neki rögzös pályája kezdetén.

— **Járásunk virilisei a vármegyén.** Heves-megye legtöbb adót fizetőnek névjegyzékébe a hevesi járásból alábbiak vétettek fel: Br. Orczy Cherubin 6737-01 kor., Gróf Almássy Tasziló 6551-86 kor., Papszász Lajos 5360-29 kor., Gräefl Andor 5257-02 kor., Gosztorny Kálmán 5195-14 kor., Lednický István 4682-20 kor., Dr. Dobócký Ignác 3109-27 kor., Puky Miklós 2505-04 kor., Németh Lajos 2360-04 kor., Bárcay Elemér 2321-45 kor., Mauthner Fülöp 1681-20 kor., Elek János 1676-04 kor., Puehlin Kázmér 1365-10 kor., Braun Sándor 1143-84 kor., Spitzer Ignác 1115-67 kor., Bohács Kálmán 1081-52 kor., Cziner Ignác 1058-18 kor., Kellner Bernát 1045-95 kor., Dr. Remenyik István 1024-88 kor., Szmida Viktor 981-21 kor., Barok József 961-78 kor., Lipovnický Kálmán 911-30 kor., Dobócký Dezső 884-30 kor., Spitzer Mór 869-86 kor., Petheő László 820-78 kor., Mihályi Gyula 784-05 kor., Mader Miksa 783-92 kor., Básty Ignác 781-37 kor., Csonth Béla 705-20 kor., Énekes János 676-74 kor., Vitz Dávid 665-59 kor., Adler Illés 642-41 kor., Spitzer Vilmos 691-06 kor., Cziner Szilárd 571-48 kor. és Remenyik József 561-80 kor. összeggel.

— **A nagybeteg takarékpénztári igazgató.** Mint részvétellel értesültünk R e m e n y i k J ó z s e f a Heves város és vidéke takarékpénztára igazgatója súlyosan megbetegedett. Aggódo családja teljes szeretettel veszi körül és oly gondos ápolásban részesíti, mi engedi következtetni, hogy betegsége jobbra fordul és nemsokára intézheti hivatalának ügyeit.

— **Eljegyzés.** Braun Vilmos hevesi kereskedő eljegyezte Fried Adolf bájos leányát Szerénkát Gönczről. Üdvözljük.

— **Körvadászat.** Dobócký Dezső hevesi birtokos ez évben is megtartotta szokásos körvadászatát. E hó 18 és 19-ik napján hajtották meg a hevesi és pusztai határt és a vadászat elég fényes eredménnyel végződött, amennyiben területekre került több mint 200 darab nyul. 18-án este a házi ur vendégszerető házában nagy vadász vacsora volt, melyen részt vettek a megyéből ideérkező Benicky György, Benicky Pál, Benicky Elemér, Benicky Aladár, Perlaky Zénó, Drizsnyei Bélán kívül a helybeli honoratiorok is. A kedélyes lakoma után az egybegyűltek a késő éjjeli órákig voltak együtt, mely együttlét alatt a régi megyei rendszeren felöltött urak igazán keseregtek a beköszöntött újítással teremtett bizonytalan jelen kétségbejött állapota felett.

— **Felakasztotta magát.** Szép élet a huszárelét — így tartja a nóta és így tartják azok, akik nézik a huszár életét, de bezzeg másként vélekednek, akik meg is szenvednek a cifra mundéért! És nem ritkán itt hagyják ezt a — „szép életet.“ Emellett szól egy gyöngyösi közhuszárnak: Papp Gábornak az esete is. Beleunt, belefáradt a huszárelét terheibe és bubánatában felakasztotta magát. Halálán özvegy anyja buslakodik, aki messzevidékről: Károlyvárosból el is ment Gyöngyösre a fia temetésére.

— **Gyermekgyilkosság.** Rejtelmes bűneset foglalkoztatja az egri rendőrséget. Az Érsekertben dolgozó munkások a minap gyanus esomagra bukkantak a fal tövében. A mint a csomagot felbontották, rémítő látvány tárult elbük. Egy esecsemő hulláját takarták a rongyok. Azonnal a rendőrségre siettek és bejelentették az esetet. A bűnös anyát erőlyesen nyomozzák.

— **Pályázat tűzifára.** A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége pályázatot

neki? Csak egyetlen akadt, aki nem úgy beszélt: Aslaug. Hiszen ő minden szombat este várta a legényt, s mikor fülébe jutott, hogy micsoda viszonyba került az az ő apjával, leült és sirt — és azt mondta magában: „Ha Thore nem lesz az enyém többet nem lesz egyetlen vidám napom sem.“

Thore vasárnap az ágyban maradt és hétfőn úgy érezte, hogy még feküdni kell. Elérkezett kedd és olyan gyönyörű nap volt! Éjszaka esett az eső, most a hegyek üdén és zölden emelkedtek az ablak nyitva volt, a lombok illata beáradt, a nyájak kolompjai áthallatszottak a hegyre és odafenn jódlizott valaki: ha az anyja nem ült volna a szobában, sirt volna türelmetlenségében.

Szerda is lett és ő még mindig feküdt; csütörtökön afelől kezdett gondolkodni, hogy hátha nem lenne szombatig egészséges és pénteken már fölkelt az ágyból. Nagyon jól emlékezett a szavakra, amelyeket az atya mondott: „Ha a legközelebbi szombat este ki bírod kerülni az öreg Husabyt és fiait, akkor legyen tied a leány!“ Ujból és újból Husaby felé tekintett. „Arrafelé nem arathatok mást, mint ütlegeket“ — gondolta magában.

A Husaby-domb felé — amint mondtam — csak egy ut vezet föl; csak valami

ügyes fiu juthatott föl oda, ha nem ment épen az egyenes uton. Még ha körül evezte is ott a földnyelvet és kikötőt is a tulsó hegyoldalon, még úgy is dologba került azt megmászni, mivel olyan meredek mindenestre volt, hogy meg egy keeske is csak fáradsággal állott volna ott még, pedig ez csak nem szokott megijedni a sziklafalaktól.

Szombat is beköszöntött és Thore egész nap kint járt; a nap sütött és itt is, ott is esalogatva hangzott az ének a hegyeken. Még kint ült a kapu előtt, mikor a nap lesüllyedt és füstölgő köd emelkedett a sziklafalak hosszában. Feltekintett a dombra és ott olyan esend volt; átnézet a Husaby udvarára, s azután ellökte a esónakot a földtől és körülevette a földnyelvet.

Az elvégzett napi munka után Aslaug fent ült a dombon. Arra, gondolt, hogy Thore ma este nem jön annál több másik; emiatt elszabadította a nyájörző ebet és senkinek se mondta meg, hogy hová megy. Ugy helyezkedett el, hogy körül tekintethetett a völgyön; de a köd felszált és ő úgy érezte, hogy különben sem képes oda lenézni, hiszen minden az „ő“ sorsára emlékeztette. Megváltoztatta tehát a helyét és úgy ült, hogy a tengerre nézhetett; emellett pedig mire sem gondolt. Olyan

örömet okozott neki, hogy messzire ellátott a tenger fölött.

Hirtelen kedve támadt az éneklésre; kiválasztott valami vontatott dallamot és az ének messzire elesengett a esöndes éjszakában. Ott magát is megragadta ez, s ezért még egy veresszakot énekelt. És akkor úgy tetszett, mintha valaki válaszolt volna neki a mélységből. „Mi a esoda lehet ez?“ — gondolta Aslaug. Odalépett a meredék szakadék szélére a karjait egy karesu nyírfa köré fonta, amely remegve hajolt a mélység fölé és letekintett; de nem látott semmit. A fjord esendesen és nyugodtan feküdt, még madár sem szállott fölötte. Auslaug megint leült és ismét énekelt. És tényleg újra megérkezett a válasz, ugyanolyan hangon, de most már közelebből, mint először. „Ez mégis csak furesa!“, Aslaug felszökött és a mélység fölé hajolt. Es lent a sziklafalnál csakugyan megpillantott egy ladikot, amely a hatalmas mélységben valami kis kagylónak látszott. Erősebben odatekintett és most egy piros sapkát látott s azalatt egy fiut aki a majdnem meredék sziklafalon fölfelé kuszott. „Ki lehet ez?“ kérdezte Aslaug, elengedte a nyírfa és messzire visszaugrott. Nem mert önmagának válaszolni; hiszen jól tudta, hogy ki az. Levetette magát a gyepre és mindakét kezével megragadta a füvet, mintha ő

hírdet a f. évben szükséges mintegy 1522 köbm. hasábos és 1062 köbm. dorongfa esetleg puha, vagy kemény szelvények szállítására. Ajánlatok jan. 30-án déli 12 óráig nyújtandók be a nevezett üzletvezetőséghez, amire a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara az érdekelteket figyelmezteti.

— **Ócska hordók eladása.** A m. kir. államvasutak igazgatósága pályázatot hirdet az ez évben összegyűlemlő mintegy 3600 drb. kátrányos, 18100 drb. ásványkenő olajos, 1300 drb. skin olajos és 5080 drb. gázolajos hordó eladására. Ajánlatok jan. 30-án déli 12 óráig adandók be (Budapest VI. Andrassy-ut 73.) amire a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara az érdekelteket figyelmezteti.

— **Megtérés az orvosi tudományban.** Ilyen érdekes megtérést észlelünk egy régi orvosi egy fővárosi orvos gyógymódjában a mely föltűnően kedvező sikerei révén a társadalom legjobb és legműveltebb köreiből gyorsan polgár jogot nyert és rohamosan terjed. Ezen gyógymódja vérgyógyítás (Hemopátia) a mely kizárólagosan a más gyógykezelésével gyógyítja a neuasthiát és egyéb ideg bajokat, az aszthmát, gyomor sziv és vese betegségeit, a köszvényt még pedig sokkal tartósabban és biztosabban, mint bármily más újabb gyógymód vagy gyógyfürdő. E gyógymód megállapítója Dr. Kovács J. fővárosi orvos, a ki az évszázadokon át uralkodó humorpalológia elveire visszatérve esakis a test nedveinek köves elváltozásaiban keresi a betegségek keletkezését és azoknak gyógykezelésében a betegség gyógyítását. Elért bámulatos eredményei tudományos hitelét legfényesebben igazolják mert néha legválságosabb betegeket hozott rövid idő alatt tartósan rendbe. Dr. Kovácsnak Budapesten V. Váci-körút 18 sz. I. em. egy e célnak szolgáló rendelő intézete van ahol naponta fogad betegeket.

— **Irodalom.** A Chik Parisien 53. száma jelent e hóban előkelő báliszám tartalma a legújabb és legszebb mintákat a bálidényre szemelőtt tartva az idényszerű színeket úgy a szöveteknél mint a kész

lenne az, akinek nem szabad elengednie, amit megfogott! de a fügyökerek meglazultak és a leány hangosan felkiáltott és a mindenható Istenhez könyörgött, hogy segítsen a legénynek. De akkor észbe jutott, hogy Thorénak ez a vállalkozása istenkísértés, s ezért nem szabad segítséget várni felülről. „Csak most, egyetlen egyszer” imádkozott és átölelte kutyáját, mintha Thore volna, akit fentartani akart; azzal együtt oda gurult a gyepré és minden perc végtelennek tűnt felötte.

De a kutya most kiszakította magát. „Vau, vau!” ugatott le a mélységbe és a farkát csóválta. „Vau, vau!” mondta Aslaugnak és az első lábait az ölébe tette. „Vau, vau!” köszönt le még egyszer a mélybe és akkor egy piros sapka emelkedett ki a sziklafal szélén, s Thore a leány keblén pihent.

Percekig állott így anélkül, hogy egyetlen szót birt volna kiejteni és amit végre kidagogott, abban sem volt semmi értelem.

Az öreg Knud Husaby ellenben, mikor a dolgról értesült, olyasmit mondott, amiben volt értelem, mert azt mondta: „A fickó érdemes rá, hogy a leány az övé legyen, hát legyen az övé.”

Ford: KASZAB GÉZA.

ruháknál. Ezenkívül estély, látogató és utcai készletek rendkívüli választékban láthatók ezen előnyösen ismert divatlapban.

— **Ferenc József keserűvíz.** Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a Ferenc József keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan Ferenc József keserűvizet.

— **Minden más cikknel** kevésbé fontos hol, vagy mely cégnél fedezzük szükségletünket. Fehérnemüknél azonban első köellék, hogy az illető cég minden kétséget kizárólag megbízható legyen, mert míg egyéb cikknel annak használhatósága már a bevásárlás alkalmával állapítható meg, fehérnemüknél az esetleges visszaélések csak azok használatába vétele után derülnek ki. Forduljunk tehát eziránti megbízásainkkal Tauszky F. Fiai céghez Pozsonyban. kinek megbízhatóságát számtalan elismerő levél legjobban tanúsítja. Utalunk egyúttal a cég mai hirdetésére.

CSARNOK.

Halál a bányában.

Irta: ERDŐSI DEZSŐ.

Komor őszi délelőtt. Jobbról balról kopár dombok, az előtérben szénrakások s az akna szája. Előtte kis térség, melyen munkások ülnek egy kis köszénmáglya körül, s melegszenek. Egy-egy köszén csillót tolnak ki az aknából, a csille tele van barna földdel, a munkások kiöntik egy gödörbe. Folyik a munka, sürgés forgás van, de egyébként csendesen megy minden. A munkások a tűz körül pipázgatnak. (Szeder András, Sárgarigó Mátyás, Szabó Bálint bányamunkások).

Szeder (Szabóhoz): Koma, látta kend?

Szabó: Kít?

Szeder: A esikvárosi halál-madarat.

Szabó: A szolgabíró?

Szeder: Azt. Vele volt az orvos is meg egy tintáskezű.

Szabó: Hát megint baj történt?

Szeder: Csak az. Hiába nem gyün a deputáció.

Sárgarigó: Bizony nem. Aztán ilyen korán.

Szabó: Szent András óta, mikor a szegény Csupor Ferkó meg az apja odaégett a bányában, már ötödször vannak itt.

Sárgarigó: Szép pénzt kaphattak már az urtól. Kifizetném belőle tíz esztendőre az interest, (Iszik a butykosból.)

Szabó: Eh! Eb ura a fakó. Urtul gyün urhoz megy. Ha a szegény ember ott hagyja a foga fehérét, kiszurják az asszony szemét néhány rongyos tizessel. A szolgabíró meg százakat kap. Ilyen az igazság, amit az urak csinálnak. Matyi add ide azt a butykost. (Iszik.)

Sárgarigó: (Gyanus szemmel nézegeti a butykost amit Szabó visszaadott neki. Emelgeti a kezében, mintha nagyon könnyűnek találná.) Megint sokat beszél kend. Nem érti kend a törvint.

Szabó: Értem én, csak szegin vagyok. Te meg számár vagy. A bibliában is megvan írva: fogat fogért és mikor felfeszítették a Krisztust. Pilátusnak mégse esett baja. A törvint is azt írja: fogat, fogért, hogyha elpusztul a munkás ember: fizessen az ur árvának százakat; nem ezeket! És gyün ilyenkor a szolgabíró és aszondja ü az oka, hogy meghalt, miért nem vigyázott. Erre osztán már sokkal gyöngébb a törvény, mert aki magára nem vigyáz, arra miért vigyázzon a törvint?

Szeder: Jól beszél.

Szabó: Tudod, hogy hívják ezt? Saját vigyázatlanság. Ha a lábaid eltörtött ötven pengőt kap a szolgabíró. Ha a kezed is,

százat. Ha a nyakad is, az már nagyon drága. De a feleséged azért csak annyit kap, mintha a lábaid törött volna el. Mink megdöglünk, az ur fizet, a szolgabíró vigyázatlankodik. Láttam én már helyszíni szemlét. Tanu is voltam. Alá is irtam. Nem mondták, hogyan csinálják, mégis megértettem.

Szeder: Élünk az urakért, halunk az urakért.

Szeder: No, cihelődjünk itt a váltás. Gyün a János bácsi (kiabálva tréfásan.) Ha váltás időre akkorátusan bele nem ütjük a csákányt a szénbe, János bácsi bejelent a felügyelőnek. Az is azért kapta meg a sarzsiját.

(Vasing János előmunkás jön; kormozott arccal kidolgozott, fáradt léptekkel. Kezében favylámpa, vállán csákány.)

Sárgarigó Szederhez: Ne bitizgált. Jó ember az öreg. Hangosan, vidoran. (Jó reggelt, János bácsi!)

(Vasing nem felel. Odamegy a tüzhöz, vékony deszka-hulladékot keresgél a földön, aztán beledugja a tűzbe s pipára gyújt vele. Aztán kezével homlokát törölgeti s leül odébb egy kődarabra.)

Néhány pillanatnyi szünet. A tárnából közelgő, lármázó emberek robaja halatszik.

Sárgarigó: János bácsi, azt mondtam: jó reggelt. En tudom mi az emberség.

Vasing: Mi bajod?

Sárgarigó: Az mondlam: Jó reggelt.

Vasing: Jó annak a kinek jó. Neked még jó ősém, de még jobb már a Csiz Lajosnak.

Szeder, Szabó, Sárgarigó, érdeklődéssel néznek Vasingra. Aztán összenéznek, lehajjták a fejüket. (Csend.)

Szeder: lehajtott fejjel, tompa hangon. Azzal történt baj?

Vasing: (Igent int.)

Sárgarigó: Hát a szolgabíró nem gyütt hiába.

Vasing: Már itt van? Elég hamar.

Szeder: Mikor történt baj?

Vasing: Hajnalban, két óra körül.

Szabó: Ugy-e, leszakadt a bánya?

Vasing: Ránéz hosszan merően fáradtan. Honnan tudod?

Szabó: Nem nagy mesterség. Ott a tárna végén, a balszögletben, ahol kend a fekete szénre bukant.

Vasing: (Igent int.)

Szabó: Hisz kend mondta még nekem a mult héten, hogy alá kell már gerendázni a váját, mert potyog a szén folyton folyvást. Nohát tegnapelőtt meg is mondtam fölügyelőnek: „Fölügyelő” ur, ne sajnálja már a vájától azt a kis fát, támassza alá, mert baj lehet. Akkor is olyan három darab szén eset le magától, mint a fejem. Össze vissza volt repedezve a réteg. Lazítja az őszi eső szivárgása. Aszondta a fölügyelő: Ráér még a jövő héten is. Fa sincs eleget, az ur meg fizetésekor aszondta neki. takarékoskodjon a fával mert már nem győzni.

Sárgarigó: Győzné az de a fakeskedő nem ad már neki hitelbe! Dejszen én már attól kezdek tartani, hogy egy szombat estén kopni fog az állunk, nem lesz pénz fizetésre.

Vasing: Akkor beszélj majd, füles.

Szeder: Mondok a fölügyelőnek, hátha beszakad és itt nyom néhány embert? Aszondta; Nem szakad ez és ha szakad is marad még elég abbul a fajtából.

Vasing: Az ur aki ur volt mindig, még csak ember. De aki paraszttul lett ur annak a hasába esuszott a szíve.

Szabó: Nagy darab szakadt le?

Vasing: Hát öl.

Szabó: Nászszen akkor nem csak a Csizit döntötte le. Olyan nagy darab helyen négyen is csákányoznak.

Vasing: Ott volt Faragó Ferenc is.

Szabó: Mi lett vele?

Vasing: Beszakadt a koponyája és behorpadt a melle. Ugy véllem, estére már ott lesz, ahol a Csiz Lajos.

Sárgarigó: Hát az meghalt?

Vasing: Menten. Két vagonnyra való szén alól huztuk ki.

(Az emberek keresztett vetnek.)

EGY DUFLAFEDELŐ NŐI REM.
ARANYÓRA
olcsó áron eladó.
— Bővebbet a kiadóhivatalban. —

HIRDETÉSEK
felvételek
A KIADÓHIVATALBAN.

**VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRI
RÉSZVÉNYEKRE,
SORSJEGYEKRE, ÁLLAMPAPIROKRA
KÖLCSÖNT**
ADUNK KÉNYELMES VISSZAFIZETÉSI FELTÉTELEK MELLYET
FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.
HECHT BANKHÁZ
BUDAPEST, FERENCZIEKTERE 6.

ELŐKELŐ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSOK.

Új! Aranyozó, melylyel mindenki azonnal moshatóan újja aranyozhat: tükör- és képkeretet, szobrot, virág-szirt, templomszirt, stb. — Egy üveg ecettel 80 kr., 4 literes üveg forint 1.50, 14 literes nagy üveg 3 forint. — Sport-csillagok, gyermek-jatekszer, háztartási- és ebédlő-asztal-kellékek utazás- és betegápoláshoz való tárgyak telő nagy, képes árjegyzéket bérmentve küld.
KERTÉSZ TÓDOR Budapest, IV., Kristóf tér.

Minden nap friss pörkölés
jó **KÁVÉ** olcsó
1 kgr. pörkült kávé ... 1 forint 85 kr.
1 " nyers " ... " 68 "
Postacsomag 4% kilo kávé portómentesen küldetik.
BRÜLL GYULA (SZENES SÁNDOR UTÓDA)
Budapest, V., Nádor-utca 16.

**SZABADALMAKAT
ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT**
PASZTOR (TÖRV. BEJ. CZÉC)
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÜT 17.
Megszerez szabadalmaikat, inanciroz találmányokat, beajásztomaz védjegyeket és másirakat.
FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN.

REICH L. FIAI
Veggyárosok, cs. és kic. udvari szállítók
BUDAPEST, VII. ker., Lövölde-tér 2. szám.
Ajánlják legjobb minőségben gyártott Sypthon- és gaszop-palacsintákat legolcsóbb árak mellett és pedig
1 Lada kb. 200 drb. 16 anezálás etma, fehér v. világos kék (aquamarin) színű Sypthonpalacsintával vagy talp nélküli: 62 korona
1 Lada kb. 200 drb. gaszop-palacsintával gummi gyűrűvel és üveg-golyóval ellátva, fehér vagy világos kék (aquamarin) színi, magas vagy alacsony alakú: 52 korona
Szállítás a csomagolást beleértve, budapesti pályaudvarig bérmentve, készpénzfelvétel ellenében 3% scotó — 10 lada rendelés után 5% rabatt. Más nagyságúak és különféle általunk törvényesen védett alakokat megfelelően olcsón szállítunk. Pre-cel-írások vagy cségyedésekkel csak az elkészítési önköltséget számítjuk, ellenben az alak- és kitért költség nem számítatik. Megjegyzük még, hogy megvizsgált 30 legkór nyomású Sypthonpalacsinták Magyarországon csak kizárólagosan követelték a mi gyárunkból szerzettétek be.

Vérgyógyítás (Hemopatia). Új és eredeti 15 év óta kipróbált gyóymód, a mely hazánk és a külföld jobb köreiben általános elismerésnek örvend. Rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva asthma, szív-, gyomor-, hólyag- és idegbajokban, vér- és bőrbántalmak ellen és kizárja az elmezavar és szélhűdés beálltát. A kezelése kellemes, nem gátolja a beteget napi foglalkozásában és tartós, gyökeres gyógyulást eredményez. E gyóymód megalapítója **Dr. Kovács J.** fővárosi orvos, a kinek *Buda-pestben, V., Váci-körút 18. sz.* alatt egy, ezen czéira berendezett orvosi rendelő intézete van, melyet mindazoknak legmelegebben ajánljuk, a kik a fent elősorolt bajok valamelyikében szenvednek. Dr. Kovács J. levélbeli megkeresésre készségesen válaszol.

OSAN
Tanningene
A legjobb és legolcsóbb hajfestő szőr- és hajszeszregető szőrtisztító, barna és fekete. Ára 5 kor.
A szőrtisztító és hajfestő szőr- és hajszeszregető szőrtisztító, barna és fekete. Ára 5 kor.
A szőrtisztító és hajfestő szőr- és hajszeszregető szőrtisztító, barna és fekete. Ára 5 kor.
ROZSA TEJ
Czorny-féle kávé
A legjobb és legolcsóbb szőrtisztító szőr- és hajszeszregető szőrtisztító, barna és fekete. Ára 5 kor.
Házfőnökök hárf: Czorny J. Anten, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.

Fontos minden menyasszonynak!
Szükségele beszerzése előtt ne mulassza el
Tausky J. Fiai
ruha- és fehéreneműek-gyárától
Pozsony
a speciális árjegyzéket, amely különféle czélszerűen összeállított kelengye-költségvetéseket tartalmaz, bérmentesen megkötözn.
Megbízható cég! Pontos kiszolgálás!
Jutányos szabott árak!
Kiváló munka! Jó anyag!

Magyar festék-, keneze- és lakkgyár
KRAYER E. és Társai
— József főhercege udvari szállítója, a magyar államvasutak és más nagy vállalatok szállítója
BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

LOHR MARIA
esipke-, vegyszeti tisztító és n. üfestő intézete
(ezelőtt Kronfusz.)
Megbízások átvételnek.
VIII., Baross-utca 85. — Telefon 5708.

MAGYAR IPAR
Következőn felsorolt saját készítményű jó minőségű árúinknak **árjegyzékét** áttekintésre ajánljuk.
1 drb. bécsi piros paplan ... 1 forint 85
1 " bordón ... " 80
1 " Satin Chachmir paplan ... " 80
1 " atlasz Cachmir paplan ... " 80
1 " selyem atlasz ... " 80
3 részű volin matrutz ... " 50
3 " Crin de afrique ... " 7
1 " szőr ... " 10
3 " szőr ... " 14
1 szalmazsák letűzve ... " 20
1 drb. asztal sodrony ágybetét ... " 50
1 " párnázott ruganyos matrutz ... " 15
1 összehajtható vasdég tengerrifü matrutzal ... " 10
1 drb. flanel takaró ... " 50
1 asztal, 2 ágyterít ... " 50
Gichner Mór és Testvére BUDAPEST
Üllői-út 3. sz.
1902. augusztus hó 1-től IV., Múzeum-körút 27.

Budapesti malomépítészeti és gépgyár
PODVINECZ ÉS HEISLER
BUDAPEST, VÁCZI-ÚT 14/V.
GYÁRT:
BENZIN MOTOROKAT ÉS
BENZIN LOKOMOBILOKAT
szelopes vezényművel 2-50 lóerőig.
Megbízható képviselők kerestetnek.

NEUSTEIN FÜLÖP
czukrozott hashajtó labdaccai
mit már évek óta a leg-15-keiőbb orvosok, mint has- és oldószert ajánlanak, nem gátolják az emésztést és teljesen ártalmatlanok. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.
Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. — 2 kor. 45 fill. előleges beküldése után 1 tekercs portómentesen küldetik meg.
Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk.
NEUSTEIN FÜLÖP
„Szent Lipóthoz” czimzett gyóyszertára
Wien, I., Plankengasse 6

DEHMAL KÁROLY
Zongoragyáros
kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok raktára és kölcsonzó-intézet
Budapest, IV., Károly-körút 20.

The Neuchatel Asphalte Company Limited
BUDAPESTRÓL,
a munkálatokat tavaszra újra megkezd.
Elvállal mindennemű aszfalt munkálatokat, ugymint: járdák, konyhák, folyosók és nedves falak szárazzá tételét a legjutányosabb árak mellett.